

Votati deci cu oamenii Buda-Pestei!...

ce a primit să simuleze. Abee în finalul actului al V-lea, când e sugrumată Elena Nicolaevna de către soțul său într'un acces de gelozie, s'a afirmat întru călva tragediana noastră; însă, numai cu atât, nu s'a putut realitatea.

D-ni: Const. Macedonsky: (Locotenentul); **Geo Maican** (Serioja); **Ion Focșeneanu** (Kneazul) și **Ion Pella** (Andrei Ivanovici) în primul act cu oarecari ezitări; însă mai pe urmă corecți.

D. Aurel Dinu, a schijat natural o sectră bătrână de medic muieratic.

D-nlt Const. Botez și Const. Barcaroiu, au intrat în creație

Proteguirea muncii indigene

Câteva observațiuni ale Camerei de Comerț și Industrie din Capitală

Camera de comerț și industrie a trimis Senatului o adresă prin care cere ca la votarea proiectului de lege pentru protejerea muncii indigene, să se țină seama de următoarele observațiuni:

În principiu: Camera de comerț și industrie din București nu este împotriva protejării muncii indigene, scotind ca dreptul de a primi un străin în țară, ca profesionist, aparține Statului, care poate să ocrotască supușii săi, poate să ia orice măsură restrictivă.

Totuși, acest principiu trebuie să aibă în vedere și anumite interese particulare, interese care dacă nu ar fi menajate, economia națională ar avea de suferit.

De aceea Camera, ținând seama de următoarele observațiuni la proiectul de lege pentru protejerea muncii indigene:

La art. 3: Principiul de protejere a muncii indigene, care stă la baza acestui proiect, trebuie să menajeze anumite interese superioare ale întreprinderilor particulare (fabrici de bere, produse chimice, sticlărie, vopsitorie textile) la care nu există specialiști indigeni și pentru care prezenta specialiștilor străini este o chestiune de existență, pentru întreprinderi. În aceste cazuri, comisiunea migrațiilor trebuie să aibă în vedere născuturile indigene în industrie și să faciliteze intrarea în țară a străinilor care în țară sunt necesari. La aceste considerațiuni trebuie să se mai adauge, că nu există în țară școli de maeștri (o singură școală de maeștri sonori) și că străinii care intră în țară ca specialiști și al căror număr e în continuă creștere, în industria (deabia 5 la sută) nu pot concura brațelor indigene și nici nu pot fi o cauză de producere a șomajului, știut fiind că șomajul lovește pe muncitorii obișnuiți, nu pe specialiști.

La art. 4: Ar fi necesar ca, având în vedere nevoile diferitelor regiuni, ministerul muncii să stabilească o proporție după care pot intra în țară și lucrători străini.

La art. 6: Să prevadă termenul în care inspectoratul muncii este obligat a-și da avizul pentru intrarea în țară a unui supus străin, pentru a se evita astfel întârzieri și vexațiuni dăunătoare întreprinderilor.

La art. 8: Să se mențină sistemul actual prevăzut în legea

migrațiilor în sensul că cererea să fie adresată în primul rând ministerului muncii și, după aceea, direcției Siguranței generale, a Statului.

La art. 10: Prin aceste cereri pentru obținerea vizelor, să se mai prevadă și un certificat al Camerei de comerț și industrie respective, pentru că aceste instituții, apropiate de nevoile întreprinderilor și cunoscând situațiunea în regiunile lor, ar putea avea asupra necesității primirii în țară a lucrătorilor străini, în deplină cunoștință de cauză.

La art. 13 al. 2: Avizul inspectoratelor de muncă să fie compus, întrucât aceste organe sunt în permanent contact cu industria și le cunosc necesitățile, putând astfel mai bine aprecia, dacă prelucrarea de geder în țară este necesară, sau nu.

La art. 14: Termenul maximum de prelungire să fie de trei ani în afară de aceasta să se adauge un alinaut nou prin care străinii profesioniști sau angajați, care au făcut cerere de înregistrare să fie scutiți, de obligațiunea reînnoirii autorizației de a sta în țară, pe tot timpul stagiului, prevăzut de legea pentru dobândirea naționalității române.

La art. 15: Dispozițiunile articolului să se aplice străinilor, care sunt stabiliți în țară, având domiciliu permanent din anul 1916, nu 1914 cum este prevăzut în proiect, aceasta pentru că data războiului Românii a schimbat situațiunea acestor străini, iar nu data începutului războiului european.

La art. 22: Să se prevadă ca fiind ferite de aplicarea acestei legi, pe lângă categoriile de străini prevăzute în articol și următoarele categorii:

a) supușii străini născuți în țară, până la majoratul lor, când își pot exercita, potrivit legii, dreptul de opțiune;

b) supușii străini născuți din tată străin și mamă română.

Pentru o mai bună aplicare a legii, ar mai fi necesar ca din comisiunea migrațiilor, funcționând pe lângă ministerul muncii, să mai facă parte și un reprezentant al micii industrie, deoarece, prin intermediul organizațiunii profesionale, acesta va fi la măsură să cunoască, în deapropie nevoile fiecărei breșle.

Noul mers al trenurilor valabil dela 15 Mai

Imbunătățirea legăturilor noastre feroviare cu Occidentul

"Cetina în Argus": La direcțiunea exploatarei CFR, a fost aproape complet întocmit noul mers al trenurilor — orarul de vară — care urmează a fi pus în aplicare cu începere dela 15 Mai 1930.

Noul mers prevede unele îmbunătățiri — în ceea ce privește trenurile de călătorii din interiorul țării, iar în privința traficului internațional, aduce mari perfecționări, în legăturile noastre actuale cu străinătatea.

NOUI LEGĂTURI CU OCCIDENTUL

Astfel trenul rapid Ardeal, cu plecarea la orele 7 și 10 dimineața din Capitală, va avea, la frontieră, relațiuni cu toate capitalele Europei occidentale.

Legătura cu Italia se va face prin Tarnio-Venezia, cu Franța prin Viena-Uzbrak, cu sudul Franței prin Milano-Geneva-Venitiglia, cu capitala Germaniei pe două rute: prin Drezda-Lipsca, precum și prin Bresslau.

Rapidul Ardeal, va mai avea legături imediate cu Praga și Karlsbad.

VAGON ZILNIC BUCUREȘTI-VIENA

De la 15 Mai va exista un vagon de dormit zilnic între București și Viena, prin Cluj.

Actualul vagon de dormit nu

circulă de cât de trei ori pe săptămână.

LEGĂTURA DIRECTĂ CU COASTA DE AZUR

Noul orar de vară al trenurilor va cuprinde și dispozițiunile referitoare la circulația vagonului de dormit direct București-Nice-Cannes.

Se va crea astfel o legătură confortabilă și directă între capitala țării noastre și frumoasele localități de pe Riviera franceză. Acest vagon va circula prin Viena.

O conferință ce se va ține, în curând, la Bologna, va hotărî condițiunile în care se va crea noua legătură.

Deocândă nu se vor fixa de cât norme în baza cărora va funcționa acest serviciu regulat între țara noastră și sudul Franței, punerea în circulație a vagonului urmând să se facă în Decembrie 1930. Acest vagon nu va circula de cât în sezonul de iarnă, între Decembrie și Martie.

SUPRIMAREA ÎNTĂRZIERILOR

În privința traficului de călătorii, din interiorul țării, putem anunța că noul mers ce se va pune în aplicare cu începere dela 15 Mai, a fost calculat de așa manieră, încât va suprima absolut toate întârzierile actuale ale trenurilor rapide, expresse, accelerate și personale.

Starea timpului și a semănăturilor

Dela 24 Februarie la 4 Martie a. c.

Din telegramele primite dela Consilieratul Agricol la Ministerul Agriculturii, dela 24 Februarie — 4 Martie a. c., reiese următoarea situație a timpului și a semănăturilor.

VECHIUL REGAT

DOROHOU. Timpul se menține frumos. Semănăturile n-au suferit de îngheț și se prezintă bine.

FĂLCIU. Timpul se menține secetos și călduros. Starea semănăturilor este bună.

ISMAIL. Starea timpului este bună. Semănăturile se prezintă bine. Pământul are umezeală suficientă.

TUTOVA. Semănăturile se prezintă bine. Timpul se menține senin, cu puțin vânt.

FĂLTICENI. Starea semănăturilor este bună. Timpul dela 23 Februarie la 4 Martie a fost frumos.

NEAMȚ. Timpul se menține călduros. Semănăturile se prezintă bine.

BACĂU. Dela 23 Februarie — 2 Martie, timpul s'a menținut secetos, cu nopți friguroase. Semănăturile au început să se fere din cauza secetei.

PUTNA. Starea semănăturilor este bună. Timpul s'a menținut frumos.

BUZĂU. Timpul a început să se încălzească. Pământul s'a desbătut și se fac arături aproape în întregul județ.

PRAHOVA. În ultimele zile timpul s'a încălzit. Semănăturile au eșit bine din iarnă, dar au nevoie de ploaie, având prea puțină umiditate pământul.

DĂMBOVIȚA. Timpul se menține secetos. Semănăturile până în prezent n-au suferit. S'au început arăturile de primăvară.

MUSCEL. Timpul se menține cejos. Starea semănăturilor este bună.

VALCEA. Dela 25 Februarie timpul a fost variabil cu îngheț și dimineața ger. În cursul ultimelor nopți a căzut brumă. Semănăturile se prezintă bine.

GORJ. Timpul între 23 Februarie și 4 Martie a fost foarte frumos. Semănăturile se prezintă bine.

ROMANAȚI. Timpul se menține secetos. Semănăturile deocândă se prezintă bine.

OLT. Timpul s'a menținut frumos. Semănăturile se prezintă bine.

TELEORMAN. Semănăturile se prezintă bine, dar se simte lipsă de umezeală. Timpul se menține senin și pământul este aproape peste tot desbătut.

IALOMIȚA. Semănăturile n-au suferit de îngheț și se prezintă bine. Timpul se menține secetos.

BRĂILA. Timpul se menține călduros. Semănăturile se prezintă bine.

TULCEA. Dela 23 Februarie la 4 Martie timpul s'a menținut senin și călduros. Semănăturile sunt frumoase.

CONSTANȚA. Timpul se menține uscat și cald. Semănăturile se prezintă mulțumitor.

DUROSTOR. Timpul se menține frumos. Starea semănăturilor este foarte bună.

CALACRA. În ultimele zile timpul s'a menținut călduros. Semănăturile se prezintă bine.

BASARABIA

HOTIN. Zăpada s'a topit peste tot, timpul fiind călduros. Semă-

LĂPUȘA. Timpul se menține cald și senin. Se simte mare nevoie de umezeală. Semănăturile se prezintă în general bine.

TIGHINA. Starea semănăturilor este satisfăcătoare, iar timpul călduros.

CETATEA ALBĂ. Semănăturile se prezintă bine. Timpul este variabil cu ger, nori și vânt.

CAHUL. Timpul se menține secetos și călduros. Starea semănăturilor este bună.

ISMAIL. Starea timpului este bună. Semănăturile se prezintă bine. Pământul are umezeală suficientă.

PUCOVINA

SUCEAVA. Timpul se menține frumos și pământul se desbătut. Semănăturile n-au suferit de îngheț.

STOROINET. Timpul dela 23 Februarie la 4 Martie a început să se încălzească, topindu-se zăpada aproape peste tot. Semănăturile se prezintă bine.

CERNAUȚI. Zăpada s'a topit peste tot. Dela 23 Februarie la 2 Martie timpul s'a menținut senin, cu nopți reci.

TRANSILVANIA

MUREȘ. Timpul se menține frumos. Semănăturile n-au suferit de îngheț și se prezintă bine.

CIUC. Timpul se menține frumos. Semănăturile se prezintă foarte bine.

ODORHEIU. Timpul se menține senin și cald cu nopți răcoase. Semănăturile n-au suferit nici o pagubă până în prezent.

TREI SCAUNE. Semănăturile până în prezent se mențin în bune condițiuni. Timpul dela 23 Februarie la 4 Martie s'a menținut frumos.

FAĞARAȘ. Timpul se menține și frumos și cald cu nopți reci. Semănăturile se prezintă foarte bine.

TARNAVA-MARE. Semănăturile au umezeală suficientă și se prezintă bine. Timpul se menține călduros.

TARNAVA-MICĂ. Dela 23 Februarie la 4 Martie timpul s'a menținut frumos și senin. Temperatura fiind în descreștere, pământul a început a se desbăta. Semănăturile se prezintă bine.

SIBIU. Timpul se menține călduros, cu 12 grade, la umbră. Semănăturile sunt mulțumitoare, dar se simte mare nevoie de ploaie.

HUNEDOARA. Semănăturile se prezintă bine, însă după lipsă de umiditate. Timpul se menține senin și uscat.

CLUJ. Semănăturile se prezintă bine. Timpul se menține frumos și cald.

TIȘIȘ-TORONȚAL. Timpul se menține frumos. Semănăturile se prezintă bine.

SEVERIN. Timpul se menține frumos. Semănăturile se prezintă bine.

MARAMUREȘ. Semănăturile n-au suferit din cauza gerului și se prezintă bine.

NĂSAUD. Timpul se menține frumos. Semănăturile se prezintă bine, dar se simte nevoie de ploaie.

SOMEȘ. Semănăturile se prezintă bine. Timpul se menține frumos, cu zile și nopți senine.

SATU-MARE. Timpul a început să se încălzească. Semă-

Terenurile de cultură al personalului silvic

În unele zile s'a relatat greșit răspunsul dat de d. ministru I. Mihalache, delegației personalului interior, silvic, ce venise, acum câteva zile în audiență, pentru a solicita retrocedarea terenurilor așa zise „pentru hrană”, ce le-au fost luate de ministru, pentru a se pune capăt inegalităților ce cauzează aceste terenuri.

Cu acest prilej, d. ministru a răspuns delegației următoarele: „Terenurile foste ale silvicilor, brigadierilor și pădurarilor, vor fi întrebuintate conform unui program general, ce se studiază, bazat pe interesul local, obștesc. Deci nu mai poate fi vorba de înapoierea lor. De altfel acesta a fost rostul sporirii salariilor acestui personal.

Pentru anul în curs:

1. Se vor respecta semănăturile făcute în toamnă.

2. Pe cât va fi cu putință, se vor respecta și arăturile. În orice caz se vor da despăgubiri pentru arăturile de toamnă.

La arături vor fi preferați pădurarii, acolo unde cererile de înapoiere au fost satisfăcute.

Arături va fi stabilită pe regiuni, renunțându-se la licitație.

La terenurile de cultură, situate în perimetrul pădurilor, cerute de pădurari, ministerul nu s'a pronunțat încă până acum.

Aplicarea legii timbrului

Comisiunea centrală a timbrului în ședința de luni a fixat următoarele norme noi, de aplicare a legii timbrului.

Art. 51. alinlatul 5, din legea timbrului, care admite restituirea impozitului proporțional perceput exclusiv prin viză, în caz când actul nu s'a executat din cauză că porțile au refuzat să-l conștinească, presupune că e vorba de un act a cărui valabilitate este subordonată aprobării justiției și fiind lăsat în taină ca această aprobare să fi fost obținută, justiția refuză în urmă, să-l conștinească.

Nu se va putea cere prin urmare restituirea impozitului plătit, ori de câte ori actul fiind valabil încheiat prin simplul conștințământ al părților independente de intervențiunea justiției, această pronunțăție anulează, fie rezilierea lui, din cauză că una din părțile contractante nu și-a executat obligațiile.

Prin noua lege de organizare a Curții de Compturi, apelurile în materie de pensie fiind date în competența acestei Curți, dela punerea în aplicare a citatelor legi, asemenea apeluri, în lipsa unor dispozițiuni speciale, în legea pensilor sau legea timbrului, se vor timbra conform regulii generale înscrise în art. 9, paragraful 8, din legea timbrului.

Un cartel dunărean al porumbului și al grâului

Ministerul de Agricultură a instituit o comisiune care să studieze influențarea unui cartel dunărean al porumbului și grâului. Comisia se compune din d. n. Măndru directorul agriculturii, Vărgolea, St. Dumitrescu de la Oficiul național al cooperatelor, profesor Brancovici președintele Asociației cereaștilor, I. Antonescu subdirector al agriculturii, Burada din partea Uniunii Camerelor de comerț, un delegat al „Uniunii sindicatelor agricole” și d. Dinermann din partea cereaștilor.

Comisiunea se va întruni Marți 4 Martie 1930 la Minister.

Tariful de călătorii româno-ungar a fost sporit

Direcțiunea generală a căilor ferate a dispus ca începând din ziua de 2 Martie, stațiunile prevăzute în tariful direct de călătorii și bagaje româno-ungar, să perceapă pentru parcursul ungar, prețurile majorate cu 20 la sută, pentru transportul călătorilor — la trenurile de persoane — și cu 50 la sută pentru transportul de bagaje și călări.

Prețurile pentru trenurile accelerate și taxele pentru celele meșagierii, pe parcursul ungar, rămân nemodificate.

Vizitați Bodega și Restaurantul Al. Popovici

Plaza Unirii No. 7. Serviciu prompt și conștințios!

CETATEA MEA

FRATELUI DINU MACEDONSKI

S'a prăbușit cetatea mea de vise
Cu turnuri de splendoare, până'n cer.
Se scufundă în negrele abisuri,
Căci totu'n lume este efemer!

În sălile bolnave, cu arabescuri,
Murit-a castelana mea „Credința”,
În clipa când voiam — daltând în frescuri, —
Victorios, să-mi sune biruința!

Rămas-am doar cu armura ruginită
Și cu'n blazon de cîntec sfidare,
Sdrobînd mîndria mea nemărginită...

Te-ai cucerit cetate și mai mare,
Cetatea mea — deși părăginită —
E'n sufletu-mi... și-aud a ei chemare!...

Insemnări pentru Mia

DINTRUN CAET OĂȘII

Mia, de ce, cât stau lângă tine, orice noțiune de timp dispăre? Clipele se fac ceasuri, ceasurile ani, iar de cumva slau și mai mult, mă cufund în vecinicie! De abia după ce-am plecat, îmi dau seama că toată vecinicia asta, n'a fost decît o clipă — ba mai puțin — o clipită.

De multe ori, mi se pare că lumea reînvia prin noi, dela începutul ei. Uneori, căm am în primii oameni; altele, ultimii. Și toate acestea numai cît stau lângă tine, Mia!

Lângă tine, părăsesc forma asta rigidă și transformal, devin spațiu, timp; devin trecut și viitor; devin imensitate!... Pe când departe de tine, nu sunt decît o eternitate legată în mod prozaic de o cauză oarecare și supus ei.

Lângă tine sunt liber... liber cu desăvârșire; ne mai ascund de puterea legilor pămîntului, fiind călăuzit numai de conștiința sentimentelor mele... proprii ale mele...

Într'adevăr, nu sunt decît o bazoană fără nici o însemnătate; dar, de mă lași lângă tine, mă simt mare, puternic, slăpîn și creator al vîșiei mele!

Mia, vreau să fiu una cu nemărginirea și numai lângă tine pot simți asta, când orice noțiune de timp și spațiu dispăre.

Mia, cuvîntul acesta e o minune pentru mine! Minune, pentru că e numele tău, Mia!... Și alături de drag îmi este... și cu atîta evlavie îl pronunț, căm'nărmuresc de teama să nu-l întinez, cu buzele mele palme.

Mia, numele tău a devenit o rugăciune! O rugăciune ce-o spun dimineața, la prînz, peste zi, seara și chiar în toată noaptea!

Ce minune scumpă!...

Noul regim al vagoanelor cisterne

La direcția tracțiunii c. f. r., s'a ținut o conferință, sub președinția d. lui St. Vîdrighin, director general, la care au luat parte d. n. Ch. Panaitopol, I. Miculescu, M. Sîrăteanu, A. Rusa, I. Macovei, A. Rzenzweig, T. Păscuțiu, A. Zănescu și A. Oheorghiu.

S'a discutat chestiunea vagoanelor cazane particulare, hotărîndu-se să se încheie un alt tip de contracte cu societățile particulare.

Vagoanele cisterne ale societăților particulare vor fi înscrise în parcul de vagoane al căilor ferate, pe timp de 4 ani, întreținerea și reparațiile lor privind societățile particulare.

S'a hotărît să rămână în evidență parcul existent: 2400 vagoane cisterne, fără a se spori numărul lor cu vagoanele vechi, cari nu mai corespund necesităților, înlocuindu-se în eroare organelor în drept.

Plata reparațiilor, făcute de atelierele c. f. r. la vagoanele cisterne particulare, privește societățile contractante, iar nu pe calea ferată, ca până în prezent.

Se vor realiza astfel economii însemnate, care vor servi la sporirea parcului c. f. r. de cisterne.

După expirarea contractului, vagoanelor cazane, înălzirile cari produc pagube administrației c. f. r.

RECEPȚIA VAGOANELOR CAZANE

În privința recepției definitive a vagoanelor cazane la locul de descărcare, a rămas să se studieze dacă e mai convenabil să se plătească pătura pe cantitatea efectiv descărcată, urmînd — în acest caz — să se treacă această clauză în cazul de sarcini, ce se va pune în aplicare, la prima licitație ce se va ține.

FRÂNAREA VAGOANELOR KZ

S'a decis ca direcția exploatarei să facă propuneri pentru înzestrarea unei treimi din parcul de vagoane cazane cu aparate de frînă cu aer comprimat (Westinghouse). Restul de două treimi vor fi ținute cu conducte de frînă.

Consul. Barcaro

Teatrul Regina Maria

Duminică 16 Martie 1930 la orele 17

CONCERT SINFONIC

al d. lui Profesor Hubert

Biletele la casa teatrului între orele 11-1 și 5-8 seara

Diurnele și deplasările funcționarilor pe 1930

Când se dau și cum se stabilesc

Consiliul de miniștri, în ședința dela 25 Februarie 1930, recunoscînd dreptul la diurnă și la rambursarea cheltuielilor de transport tuturor funcționarilor publici cari se deplasează pentru servicii în afară de reședință și îndeplinirea atribuțiilor funcțiilor respective, — stabilește în același timp următoarele norme pentru fixarea diurnelor (considerate maximele), pentru anul 1930:

La o retribuție lunară bugetară „brutto” de cel puțin 29.000 lei, se acordă o diurnă de 600 lei pe zi;

la o retribuție lunară de la 24.400—29.000 lei, se acordă o diurnă de 500 lei pe zi;

la o retribuție lunară de la 20.000—24.400 lei, se acordă o diurnă de 450 lei pe zi;

la o retribuție lunară de 15.000—20.000 lei, se acordă o diurnă de 400 lei pe zi;

la o retribuție lunară de 10.000—15.000 lei, se acordă 300 lei;

dela 8.000—10.000 lei, se acordă 250 lei pe zi;

dela 6.000—8.000 lei, se acordă 200 lei pe zi;

dela 3.000—6.000 lei: 150 lei pe zi, iar dacă retribuția e sub 3.000, se acordă o diurnă de 100 lei pe zi.

Tot despre alegerile municipiului Oradea

Cu tot apelul românesc făcut de femeile române din Oradea, cu toate insistențele depuse cu atâtă suflet, frumoasa idee a unui bloc cetățenesc, în care să predomină elementele românești și de valoare, a căzut, din cauza unui singur om ambițios, drul Aurel Lazar.

Începuturile ideii unui bloc cetățenesc, s'au manifestat pentru prima dată, la alegerile comunale acum câțiva ani.

Idela a pornit de la partidul liberal, care era atunci la putere și care în dorința unei armonii născută socială, cât și între partide, pe tema de administrație comunală, a făcut propuneri oficiale tuturor partidelor politice.

Un frunțar politic din Oradea, ne afirmă: că la aceste propuneri cuminți, ar fi aderat în mod sincer atât partidul popular, cât și embrionarul partid țărănesc.

Singurul, care s'a opus atunci ca și azi, a fost dr. Aurel Lazar, care a refuzat categoric, exprimându-se textual: „c'd merge și cu dracul, numai cu liberalii și Aurescanii nu merge, nici în ruptul capului”. Dr. Aurel Lazar a zădărnicit atunci înțelegerea românească și cetățenescă, alimențând cu promisiuni irealizabile pe comunisti și s'a pus în fruntea lor, ducând lupta contra partidelor politice de guvernământ.

Idela unei colaborări armonioase, a fost refuzată acum în urmă, de femeile române. Încercarea lor s'a lovit însă, de răspunsul categoric al dr. Aurel Lazar, care împins de ambiții pur personale, a sacrificat un principiu atât de frumos, cum este cel al armoniei românești. Dacă dr. Aurel Lazar, ar fi înțeles sufletul românesc, n'ar fi comis o crimă, refuzând acest apel.

De un an și jumătate de când conduce primăria din Oradea, a dovedit cu prisosință, că nu e nici un bun gospodar și nici un român. Nimic nu s'a făcut pentru acest oraș, nici o îmbunătățire. Dimpotrivă, totul s'a distrămă, totul s'a ruinat.

Din punct de vedere economic, a voit și vrea să concioneze Uzina electrică, strelnilor și de țară și de neam. Taxele comunale și impozitele comunale s'au mărit atât de mult, încât, au devenit insuportabile.

Din punct de vedere românesc, este de notorietate publică, cunoscută de toată lumea, că s'a renunțat complet la orice autoritate românească.

Totul este condus de exponents maghiari și sovietici, susținuți de Budapesta, care este r. Soós István. Din simpla neînțelegere, care ar fi fost felicitat să nu fie dat afară din lăudă, a ajuns azi, prin slăbiciunea românilor și neînțelegerea lor, să dicteze ca un tiran. Iată ca vorbă, lucrează cu vîră la tot ce este, împotriva românilor.

Oare, se va găsi român, conștient, care să voteze cu Soós István și Fried János? Nu credem. Atunci, ne-am merita soarta situația de sclavi ai maghiarilor sovietici, în România urdă.

Considerații ce nu pot fi dobortite

Tot în legătură cu acestea, am nstatat în numeroasele anchete am făcut, că unii inconstenți, ită să îndemne pe români să și scoată cărțile de alegători și să voteze, căci n'au curasă le solicite votul pentru agyar part”. A nu vota azi, e o crimă tot atât de mare itru orice român cașcând ar a cu „magyar partul” direct. tunc, se întreabă românii: cine să voteze? De și este u de răspuns, totuși, a vota „maghiar partul”, este o crimă, abluie dela vot; o mai mare nd, lăta de ce.

Pretențiile „magyar-part” ului nu sunt justificate

În azi, în colaborarea lor români, atât sub liberali, cât sub Averscani, dar mai ales sub naționalștii „magyar” ul a terorizat pe toate aceste lide, cu argumentul că ei vorc în numele a 18.000 voturi țărăne. Cu alte cuvinte, românii s'ar avea nici un vot. ite nu este adevărat, căci înii sunt azi circa 3000 la lea, și ar fi fost aproape, dacă n'ar fi fost neglijenți epăsători și s'ar fi înscris la în listele electorale. itr să facem și o altă soco. Din statistica reală a eleor de până azi, se constată od evident, că din cel 18700 itori înscrisi, n'au votat nici i, la nici o alegere efectuată i 10 ani în România-Mare, mult ca 8000 până la maxi- 9000 cetățeni. Restul de alegători nu s'au prezentat

voturi, restul de voturi fiind alr-bulle comunistilor. Prin urmare, care este lăria electorală a „magyar part” ului?

Tăria obrăzniciei lor față de par-tidele românești, nu se bazează pe realități, ci, pe discordia dintre români și pe lipsa acestora de energie; iar, nu pe o masă de voturi reală.

Dacă români s'ar fi unit cu toți și cum ei aparțin și partidelor de guvernământ, mulți dintre minoritarii cuminți ar fi putat cu ei și ar fi obținut majoritatea.

Cum s'a format Blocul Cetățenesc?

Noi admărim îndrăzneala celor câțiva români pentru ideea cinstită și frumoasă, de a forma un bloc cetățenesc. Admărim curajul, — căci putem spune că este un curaj curaj civic — încheierea unui bloc cetățenesc, față de teroarea „magyar part” ului.

Blocul s'a întemeiat pe considerări pure, de gospodărie dreaptă, cinstită și în mod egal, la primărie. Suferințele gospodăriei aie periferiei, au găsit răsunet și în suferințele cititorva oamnei de energie cum sunt d-nii: Ulpiu Tr. Gombos, Colonel Negulescu Anastase, avocat Mitică Anghel-sescu și alții.

Programul care l-a unit cu reprezentanții cinstiți și oamnei frunți ai periferiei, a fost bazat pe motive pur gospodărești.

Periferia, mai ales noile cartiere în care au fost înproprietăți foști luptători, în majoritate români, au fost complet neglijate. Nu au străzi, n'au canal, n'au apă, n'au lumină, n'au școli, înfământând primar, care este baza, a fost neglijat în mod absolut. Copilașii dela periferie, vin câte 1—2 kilometri prin noroi, la școlile primare din centru și acolo nu mai au loc.

Programul de colaborare, emis de bloc este un program de gospodărie cinstită și dreaptă, atât cetățenescă cât și românească.

Toată lumea a văzut că un singur om a condus primăria sub toate partidele perindate până azi. Aceasta a fost Soós István, care a neglijat complet periferia orașului, unde locuiesc cei mulți, cel nevoiași și cel mai mulți români.

Am auzit pe mulți maghiari și evrei serioși, oameni cu ludecată, clară, spunând:

Nu om vota cu Blocul cetățenesc, fiindcă, până azi, am văzut că: conducerea primăriei fără o opoziție serioasă și cunoscută, merge rău. N'are cine face un control serios. De aceea vom vota lista care reprezintă toate clasele sociale prin oameni serioși, isteți și energici!”

D-nii: Ulpiu Gombos, Colonel Negulescu și Anghel-sescu, sunt oameni curajoși care timp de 10 ani au dovedit, că au îndră-neala luptei pe față.

În bloc, sunt poate mulți necunoscuți pentru conducătorii „magyar part” ului din centru, care reprezintă șovinismul, dar acești domni reprezentanți din lista blocului, sunt gospodarii frunți, ai periferiei.

Noi prevedem că blocul va avea un frumos succes, nu numai ca să la o cincime, dar poate chiar să învingă pe „magyar part”.

În blocul cetățenesc sunt oameni conduși de o credință, cinstită și bună, care urmăresc un scop curat: — ridicarea periferiei.

Pe lista „magyar part” ului, nu sunt oameni gospodari, nu sunt oameni pricepuți în ale administrației ci, numai exponenți politici ai „magyar partu” lui. Ce legături, are de pildă, dr. Kotzko, cu Oradea? Faptul că este seful „magyar part” ului, nu e destul.

Noi, ca cetățeni liberi, vedem cu ochi buni, cetățenști și românești, cugelul curat al blocului cetățenesc și prevedem un succes deplin, pe baza unui asemenea program. Verax

Tratatul de comerț cu Germania

Inapoierea delegației române dela Berlin

Cetini în „Argus”: Intrucât partea generală a convenției comerciale cu Germania, a fost complet aranjată prin discuțiile de până acum între delegațiile tehnice, iar dificultățile de principiu rămân să fie transate ulterior, s'a hotărât ca membrii delegației noastre dela Berlin să se reîntoarcă în țară rămânând acolo numai d. dr. Antipa, seful delegației și d. D. Cristu, din partea Ministerului Afacerilor Sirene.

D-nii dr. Antipa și D. Cristu vor continua discuțiunile în vederea încheierii unui aranjament provizoriu cu Germania, ceiaze va îngădui ca tratativele pentru tratatul de comerț definitiv să se

Impozitul pe lux și cifra de afaceri

La 1 Ianuarie 1930 s'a pus în aplicare noua lege pentru impozitul pe lux și cifra de afaceri.

Pentru asigurarea unui control mai serios, noua lege prevede Prin art. 7, obligațiunea expresă pentru întreprinderile industriale de a ține un registru special, pe lângă registrele comerciale prevăzute de codul de comerț. Din acest registru, urmează să se vadă mer-sul fabricărilor, cantitatea materiilor prime intrate și vânzările efectuate.

Ținerea acestui registru, nu prezintă nici un fel de dificultate pentru întreprinderile cari fabrică un singur fel de produs și la eccele unde transformarea materiilor nu se face în mai multe faze.

Când însă e vorba de industrii cu articole mai multe transformări, multiple, ținerea registrului special în modul cerut de lege și de înstrucțiunile ministeriale, devine o calamitate și de multe ori chiar o imposibilitate. Nu numai atât, dar ținerea la curent a acestui nou registru, provoacă o serie de noi cheltuieli, ceiaze scumpește prețul de cost al produselor.

În afară de dificultatea ținerii registrului special s'au mai ivit și alte greutăți în practică, referitoare la modul de calcul al bazei impozabile și la locul de plată. Întreprinderile ce funcționează sub formă de societăți anonime sau

cooperative, plătesc impozitul la valoarea facturii. Prin valoarea facturii, se înțelege desigur costul mărfii la locul de producție. Organele fiscale pretind că impozitul să se plătească și la valoarea transportului, așa că impozitul ar fi mai mare sau mai mic, după cum marfa se expediază mai departe sau mai aproape de locul de producție.

Credem că acest fel de interpretare, care ar face ca impozitul să depindă nu de valoarea mărfii, ci de distanța transportului; nu poate fi legală, și sperăm că va fi părăsită chiar de organele superioare ale fiscalului.

Tot astfel, locul de plată trebuie schimbat, intrucât de multe ori impozitul reprezintă o sumă importantă, astfel că numai direcțiunea ar fi în măsură să o plătească. Sub regimul actual, întreprinderile sunt silită să imobilizeze la dispozițiune sume importante.

Sperăm că și în această direcție Ministerul de Finanțe va ține seama de doleanțele contribuabililor. În primul rând însă, e nevoie de o urgentă modificare a formularului actual de registru special, simplificând acest registru la maximum posibil.

Vom reveni cu alte observațiuni, asupra problemelor reegid din punerea în aplicarea a legii noul.

Plățile Statului se fac regulat

UN COMUNICAT AL MINISTERULUI DE FINANTE

Ministerul de finanțe ne trimite următorul comunicat:

„În conformitate cu legea bugetară pe 1-30, prin care se fixează, începând dela 1 Martie 1930, toate încasările brute să fie depuse la Banca Națională a României, Ministerul de Finanțe a încheiat în acest scop o Convenție cu Banca Națională în care s'au fixat normele de funcționare și care a fost adusă la cunoștința publicului pe calea ziarului și prin Monitorul Oficial.

Acastă convenție intrând în funcție pe ziua de 1 Martie, ministerul a dat instrucțiuni administrațiilor financiare, ca pe de o parte încasările să le verse la Banca Națională, iar pe de altă parte, pe cale de acredite, ghișeele administrațiilor financiare sunt aprovisionate cu sumele necesare plăților zilnice.

Nu a putut fi deci vorba de suspendarea pentru nici un moment, a vreunui din plățile Statului, ci de introducerea unei măsurii adoptate în toate țările, pentru înlesnirea Statului și publicului și pentru asigurarea unei cât mai perfecte circulațiuni monetare.

Cel ce încearcă a răsfărma această măsură, dovedește rea credință și caută să alarmeze publicul pentru a pescui în opă turbure. Contra acestora guvernul va aviza la măsurile legale dic-tate de împrejurări.”

Activitatea Consiliului căilor ferate

Joi după amiază a avut loc, la direcțiunea generală a căilor ferate, o importantă ședință a Consiliului regiei autonome cfr.

Cu această ocazie s'a examinat proiectul de regulament, pe bazele căruia va intra complet în vigoare legea pentru reorganizarea regiei autonome a drumului de fier.

Consiliul a aprobat, aducând unele mici modificări, regulamentul care urmează a fi aprobat și de ministerul comunicațiilor.

S'a examinat, deasemeni, proiectul de statut al personalului, care va fi revizuit într-o ședință viitoare a consiliului, după ce va suferi unele modificări.

S'au discutat apoi noile numiri ce urmează a se face în posturile conducătoare ale căilor ferate.

Persoanele cari vor complecta locurile vacante, vor fi recomandate ministerului comunicațiilor, care urmează a-și da agrementul și a întocmi decretul regale de numire.

Conferința feroviară româno-ceho-polonă

În ziua de 11 Martie va avea loc la Koscice, în Cehoslovacia, o conferință feroviară cehopolono-română, pentru deschiderea circulației pe linia de peage, prin Worowienka, legându-se astfel Bucovina cu Maramureșul pe o rută mult mai scurtă.

Delegații căilor ferate române sunt d-nii ing. I. Apoa tolescu, din partea direcției de exploatare, ing. Zănescu din partea direcției tracțiunii și V. Vanghelescu din partea serviciului comercial. Vor mai participa delegații marșului și

Convocare

În conformitate cu art. 12 din statutele societății, Dnii acționari ai Societății Anonime „TRITON” din Oradea, sunt convocați la

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ

care a fost fixată pentru ziua de 16 Februarie și amânată pentru ziua de 13 Martie 1930 ora 10 a. m., în localul societății, din Oradea, Calea Victoriei No. 6.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și hotărârea dreptului de hotărâre al adunării generale.
2. Raportul consiliului de Administrație, Comitetului de Cenzori și aprobarea bilanșului gestiunii anului 1929.
3. Împărțirea profitului curat.
4. Darea absolutului Consiliului de Administrație și Comitetului de Cenzori, pentru gestiunea anului 1929.
5. Propuneri eventuale.

În conformitate cu art. 16 din statutele societății, numai acei acționari, au drept de vot în adunarea generală, cari au depus acțiunile lor, împreună cu cupoanele încă neexpirate, cu 2 zile înainte adunării generale, la direcțiunea societății.

Oradea, la 8 Februarie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

Publicație.

În conformitate cu ord. Nr. 3449/1930 al Casei Autonome a Drumurilor de Stat, căutăm un local potrivit pentru instalarea Serviciului de Poduri și Șosele, din Oradea.

Clădirea, ori parte din clădirea respectivă trebuie să conțină 3—4 camere mari și bine luminate pentru birourile Serviciului, să aibă loc pentru gararea unui automobil, iar în lipsă de un asemenea adăpost să aibă intrare pentru vehicule și în curte să fie posibil a se construi provizoriu o remiză de scânduri. Eventual și 2 locuințe de câte o cameră și accesorii pentru omul de serviciu și șofer, să fie cuprinse.

Termenul de închiriere 1—2 ani începând dela 1 Mai a. c. ori înainte de această dată.

Ofertele pot fi înaintate personal în orele de serviciu ori prin poșta la Serviciul de poduri și șosele Oradea, Prefectura, parter, Cam. 16, până la data de 10 Martie 1930.

Oradea, la 22 Febr. 1930.

Turneul Teatrului REGINA MARIA

din Capitală, cu

Marele succes al stagiunii

Cel care primește palme

Dramă în 4 acte de Leonid Andreev

Di Ion Manolescu

în rolul clownului — și cu acelaș ansamblu dela București

În actul I și între actele 2—3 divertisment de clowni muzicali cu bine cunoscuți clowni, d-nii

Ciacanica și Caramela-Tizzi

Itinerariu pentru Ardeal și Banat:

Timișoara: Marți 25 Martie;

Arad: Miercuri 26 Martie;

Oradea: Joi 27 Martie;

Cluj: Vineri 28 Martie;

Sibiu: Sâmbătă 29 Martie;

Sf.-Gheorghe: Duminică 30 Martie;

Brașov: Luni 31 Martie.

Vizitați marele magazin

LUCA

P. NICULESCU

Succesor

THOMA

IVANOVICI

ORADEA

B-dul Regele Ferdinand No. 11

Sosindu-ne un mare transport de mărfuri, am pus la vânzare:

Molino	dela 28 lei mtr.
Șifon pt. albituri	32
Karton (Stambă)	38
Barchet	40
Zeffir pt. cămăși	48
Pături groase pentru internale	400 lei buc.
Plăpumi	600
Pânză pt. cerceafuri de pat, 140 cm. lățime	110 lei mtr.
Pânză pt. cerceafuri de plăpum 160, 180 și 200 cm. lățime	150
Tenise-flanel (Finel)	35
Stofe bărbătești de lână	300
Pânză de casă dela	32
Pânză pt. saltele dela	80
Fețe de mese dela	100
Șervete de masă dela 38 lei buc.	
Șervete pt. pahare dela	28
Cuverturi albe de pichel dela	300
Cuverturi de pichel diferite culori dela	300
Pânză de lână, 100 cm. lățime dela	45 lei mtr.
Pânză de lână, 140 lățime dela	55
Basmale (cărpe) de lână dela	120 lei buc.
Basmale (cărpe) de ață dela	25
Batiste dela	9
Presuri, 65 cm. lățime dela	110 lei mtr.
Presuri 90 cm. lățime dela	140

La fel și celelalte articole se vând cu prețuri extrem

TEATRUL REGINA MARIA

Marele Turneu al operei comice „COLIBRI”

Marți 18 Martie 1930

VĂDUVA VESELĂ

(Regina Operetelor)

3 mari acte de LEHAR

O singură reprezentație cu

Profesorul Aurel Bobescu

Dirijor

Henriette Sadoveanu

dela Opera Română

Gretta Popp

Primă subretă

G. D. Carussy

Prim comic

N. Rabega

dela Opera Română

Produsele românești în tranzit prin Polonia

Conferința dela Varșovia

Zilele trecute s'a deschis la Varșovia o importantă conferință feroviară, româno-polonă, pentru stabilirea noului tarif direct de mărfuri, dintre România și Polonia.

Regia autonomă a căilor ferate este reprezentată la această conferință, prin d. Ing. Ioanid, subdirectorul serviciului comercial cfr. și doi șefi de serviciu.

În urma discuțiunilor ce au avut loc, delegația noastră a obținut frumoase avantaje de tranzit, prin Polonia, pentru grânele, porumbul, fructele,

produsele petrolifere, precum și o serie de alte mărfuri românești.

Toate aceste avantaje vor fi înglobate în convențiunea feroviară româno-polonă.

Dela Varșovia, delegațiunea căilor ferate române va merge la Bresslau, unde se va ține un mare congres al traficului țării din Europa centrală, congres în care se vor discuta o serie de importante creațiuni în legătură cu traficul nostru internațional.

Concentrare Industrială în Ardeal

În industria din Ardeal se simte o vie tendință de fuziune. După concentrarea din ultimul timp, din industria grea, în curând va fi fapt îndeplinit fuziunea dintre fabricile de mașini Schiel din Brașov și Rieger din Sibiu.

Fabrica Schiel a trecut sub o nouă conducere, d. Hans S. Schiel, conducătorul de până acum al fabricii, a părăsit uzina a cărei direcție generală a fost timp de 10 ani. Conducerea a fost preluată de o delegația a acționarilor sindicalizați în frunte cu d. Copponyl, cunoscutul comerciant din Brașov.

Sindicatul acționarilor, după ce a preluat conducerea a început tratative cu fabrica Rieger din Sibiu.

Fuziunea va fi fapt împlinit, în foarte scurtă vreme.

Abonamente C. F. R. pe distanțe scurte

D. Ing. Stan Vidrighin, directorul general al căilor ferate, a dispus studierea înființării abonamentelor cfr. pe distanțe scurte.

O comisiune, ce se va desena zilele acestea, va referi asupra rentabilității acestor abonamente, pentru administrația căilor ferate.

BOIAVA DE ARDEI (PAPRICA)

IMPERIAL

fiind pură și măci-nată numai din ardel nobili selecționați, este cea mai delicioasă. — Adresa fabricii: „Imperial” Str. Minelor No. 83.

Oradea.

SALONUL DE CONFECTIUNI

D-NEI ZAMBO

Parcul Traian No. 2., ORADEA

Executa cu promptitudine cele mai elegante mantouri, toalete de bal și de vizită, etc., după cele mai noi modele. Prețuri de reclamă.

Aperitive delicioase, calde și reci, în condițiuni igienice excelente, se pot lua numai la

Bufetul-Automat

și

RESTAURANT à la FOURCHETTE

Piața Regina Maria Nr. 3.

Proprietar: AL. VAIDA, fost antreprenor al hotelului și cafenelei „Palace”.

Pactul încheiat de naționaliști cu «magyar-part-ul»

este:

O rușinoasă și criminală abdicare dela apărarea drepturilor și a demnității românești

— Declarațiile dlor: Ulpiu Tr. Gomboșu și colonel Anastase Negulescu —

Mercuri 5 Martie a expirat termenul pentru depunerea listelor de candidare pentru alegerile în consiliul municipiului Oradea. S-au depus în total 3 liste și anume:

Prima listă în frunte cu d. dr. Aurel Lazăr, care este o listă politică de colaborare a partidelor național-jarânesc, magyar-partul, social democrații și partidul evreilor sioniști.

A doua listă este cea depusă de „Blocul cetățenesc”, în frunte cu d. Gomboșu Ulpiu Traian, formată fără colorit politic și compusă din candidați cari: (să reprezinte toate clasele sociale, avându-și un program curat gospodăresc.

A treia listă, depusă în ultimul moment, este lista comunistă, în frunte cu d. dr. Alexandru, compusă numai din elemente care aparțin partidului comunist.

Examinând cele 3 liste de candidați din punct de vedere al intereselor cetățenești, se pot face următoarele deducțiuni:

Listă numărul 1, a magyar-partului — căci deși are în frunte pe d. dr. Aurel Lazăr, — aceasta numai ca o curiozitate — este compusă din 12 avocați, 2 profesori, 2 ingineri, 2 medici, 1 comerciant, 1 fabricant, 7 meseriași și 1 singur plugar.

Tot pe această listă figurează și o femeie maghiară, pe când pentru o femeie română, se vede că n'a mai fost loc. E trist, dar e adevărat!

Prin urmare această listă o putem caracteriza, lista avocaților, pe când comerțul, industria, plugarii cari sunt cei mai numeroși și care formează adevăratele clase sociale; cari se ocupă și înțeleg gospodăria, nu sunt reprezentate pe această listă. Nu trebuie să ne mai mirăm pe viitor dacă gospodăria orașului va merge rău și va fi condusă ca și până azi numai în mod birocratic, cu formalități numeroase și zădărnice, care numai gospodărești nu sunt.

Periferia orașului a fost complet neglijată și în mod revolutar. Cei 8 muncitori, luai pe această listă, sunt tot din acei care locuiesc în centru, și nu la periferie. De aceea până azi, suburbiile orașului au fost complet neglijate, căci ele n'au avut și nu au reprezentanți în consiliul comunal, cari să lupte pentru nevoile gospodărești urgente ale acestor cartiere marginase, lipsite de paza, trutoare, apă, canal și lumină. Cine să strige pentru locuitorii marginasi, dacă ei n'au reprezentanți în consiliu?

Listă 2-a, „Blocul cetățenesc” este poate cea mai bine echilibrată. Ea se compune din oameni care în adevăr reprezintă toate

clasele sociale, comercianți mari și mici, ziaști, avocați, proprietari, profesori, nu mai puțin de 6 plugari, muncitori de toate categoriile, în fine economiști, cari înțeleg ce este gospodăria. Dacă ar fi să semnalăm, numai pe d-nii Gomboșu Ulpiu și pe colonelul Negulescu, a căror activitate gospodărească, precumpere și energie sunt cunoscute de toată populația din Oradea și totuși ar fi suficient să ne indice, că această listă din punct de vedere al gospodăriei și energiei precumpere, se prezintă cea mai bine.

În această listă, cartierul orașului, care au nevoie de îmbunătățiri gospodărești urgente, au numeroși reprezentanți care să lupte pentru dezvoltarea acestor suburbii.

Listă comunistă, compusă numai din lucrători, în care predomină 6 cismari, 4 lăcătuși, 4 zidari și 4 tâmplari — este o listă, în primul rând, de colorit politic. Deosebit de aceasta, mai are avantajul că, cartierul central al orașului cu intelectualitatea și pătura mai cultă din diferitele branșe intelectuale, nefiind reprezentate, este o listă a luptei de clasă, care azi trebuie să înceteze.

Dar chiar din propriul lor interes, pe această listă nu figurează nici un economist pricepător al tehnicii administrative și bugetare, precum și al unei lucrări metodice, care este necesară, la primărie.

Din punct de vedere românesc examinând cele 3 liste, am făcut constatarea următoare:

Pe prima listă numărul de 12 români față de 20 minoritari, este o injosire pentru noi români, cari suntem nația dominantă și o discreditare pentru un partid de guvernământ, să aprobe această proporție jignitoare. Nimic nu poate justifica o asemenea injosire.

Pe lista comunistă, nu figurează decât un singur român, față de 31 evrei și maghiari.

Singura listă „Blocul cetățenesc”, pare mai bine armonizată, căci vedem 17 români și 15 maghiari. Așa dar din punct de vedere național, „Blocul cetățenesc”, bazat pe un program gospodăresc, a căutat să nu strice armonia și nici echilibrul ce trebuie să se mențină în stat și care să nu prejudicieze întru nimic și mai presus de toate intereselor lui.

Pentru a cunoaște programul detaliat al „Blocului cetățenesc”, am ținut a sta de vorbă cu unul dintre candidații blocului și în consecință, ne-am adresat dlor: Ulpiu Traian Gomboșu și colonel Negulescu, cari ne-au declarat, cele ce urmează:

De vorbă cu d-l Ulpiu Traian Gomboșu, președintele „Blocului cetățenesc”

— Care este părerea dvs asupra pactului electoral, încheiat de partidul național, cu „magyar-part-ul” și grupările minoritare din Oradea?

— Opinia mea nu diferă de cea a tuturor românilor din Oradea și care se rezumă la:

O rușinoasă și criminală abdicare dela apărarea drepturilor și a demnității românești.

Deși atitudinea guvernului actual și activitatea oamenilor lui ne-a obișnuit — în cele 14 luni de guvernare — cu toate umilările și batjocorile aduse ideii naționale, totuși nu ne-am așteptat și la această ultimă inconștiență, săvârșită în mod atât de revolutar cu prilejul alegerilor județene și comunale din Ardeal.

Dacă în fruntea Țării românești s'ar fi instalat o bandă de tâlhari puși pe jaf, sau o ceată de aventurieri, adunați din toate colțurile lumii, nici aceștia nu ar fi avut îndrăzneala de-a sfida cu atâta nesocotință, interesele naționale ale unui popor de 17 milioane.

Dar vedeți, rușinea noastră este cu atât mai mare, cu cât aventurierii cocoloși la căma Ștatului român, nu sunt străini, aduși de vânturi, ci, chiar acei ce în orice moment își etalează meritele unor lupte naționale pe cari declară în toate ocaziunile că le-au dus pentru „unirea sfântă a neamului”.

Noi cari îi cunoaștem bine pe acești „beneficari ai Unirii”, nu am așteptat dela ei nici cinstite și corectitudine — pe care nu o au — în afacerile publice și nici nu ne-am făcut iluzii de pricepere — care le lipsește — în grelele probleme, a conducerii unui stat.

Am așteptat însă — mai ales din dorință, elementul românesc.

noi ardelenii — ca acești oameni cari au trăit sub jug strein să cunoască cel puțin necesitățile naționale ale Ardealului și să nu-și bată joc de poporul, care timp de zece veacuri a zăcut în lanțurile sclaviei.

În loc ca guvernul Maniu — compus în majoritate de ardeleni — să încerce să vindece rănila trecutului și printr-o serie de măsuri firești să restabilească situația românilor ardeleni, recucărind pozițiile răpite de streini mai ales la orașe, guvernul Maniu cu Lazăr, Hagiagani și alți Boi-l, vine astăzi și continuă opera guvernelor ungurești intrinsecă acum 11 ani de baioneta dorobanșului român.

Toți acești inconștienți cunosc prea bine formațiunea istorică, a orașelor, din Ardeal. Se știe doar cum au fost alungați valahii din orașele, din Ardeal, de către principii Ardealului și de către guvernul din Budapesta. Ordonanța orașului Turda datată din 1711, este adănc grăitoare și suficientă dovadă de maghiarizarea forțată a acestor orașe și alungarea valahilor la sare.

După Unire, tendința tuturor guvernelor românești a fost să recucerească orașele ardeleni, din mâna ungurească, înăpăunându-le românilor, ceea ce ne drept le-au fost răpit. În 10 ani, această operă națională s'a continuat în mod firesc, nu prin teorie și măsuri nedrepte, cum au făcut-o pe vremuri ungurii, ci printr'un proces natural, trebuincios și moral. Și în 10 ani români au început să se infiripeze în orașe și pe nesimțite atmosfera străină a început să se piardă, clădindu-se temelii românești, acolo, unde nedreptatea și ticăloșia ungurească pusese ne-

Și tot ce s'a clădit în 10 ani, se surpă azi din temelii, grație imbecilității și lipsei de patriotism a unor oameni, cari, dacă nu sunt inconștienți până la crimă, atunci, desigur, sunt nebuni de legat. Căci cum altfel, s'ar putea explica monstruoasa crimă națională de a se duce în conducerea primăriei Oradea, numai 12 români, iar restul de 20 consilieri să fie streini, cari nu sunt aleși dintre cei ce se pricep la gospodăria orașului, ci dintre cei mai șoviniști, mai blăstâmași și mai mari dușmani ai neamului.

Că, ce vor face la primărie cei 12 români între cari se numără și viitorul primar dr. Aurel Lazăr, între 20 de streini, este ușor de înțeles. Se vor mărgini să-și încaseze cu regularitate astro-nomică lefurile și diurnele, în vreme ce acel Dr. Soos István, care reprezintă prototipul obraz-niciei și imbecilității maghiarosemiste, va conduce afacerile orașului, oprind orice ajutorare a elementului românesc și arborând pe primăria din Oradea, steagul tricolor al iridentei maghiare.

— Nu credeți că ar fi fost posibilă formarea unui bloc românesc, care să lupte contra șovinismului „magyar-part-ului”?

— În chestiunea aceasta cred că vă pot da date interesante, argumente convingătoare. Da, ar fi posibilă o solidarizare românească, așa cum s'a întâmplat la Arad, dacă și la Oradea oamenii guvernului ar fi înțeles această.

Fără ajutorul guvernului, lista românească ar fi avut un lamentabil eșec. S'ar fi repetat experiența făcută la 1926, când, din inițiativa mea s'a format o listă românească, ca un protest contra tovarășilor făcute pe acea vreme de partidele românești, deși acele tovarășii — recunosc — nici pe departe nu erau atât de umilitoare ca cea încheiată azi, de dl Dr. A. Lazăr.

— Vă rog, să-mi dați lămuriri asupra „Blocului cetățenesc”?

Ce ne declară d. colonel Negulescu?

Adresându-ne și d-lui colonel Anastase Negulescu, unul dintre fruntașii candidați ai blocului și d-sa primind să se pună la dispoziția noastră, i-am formulat întrebările ce le redăm cu răspunsurile detaliate, ce am primit, în rândurile ce urmează:

— Căci sunt motivele cari v'au determinat să candidați la alegerile comunale, pe lista „Blocului cetățenesc”?

— Un singur motiv: programul gospodăresc și cinstit, al blocului. Acest program trebuie să fie tendința oricărui partid politic și al oricărui cetățean corect și cinstit.

— În ce constă acest program?

— Punctele detaliate ale acestui program, sunt expuse în programul tipărit al blocului, care s'a aflat pe străzi, dar pe care organele binevoitoare, puse la cale de actualii conducători ai primăriei și ai partidului maghiar, le-au rupt.

— În rezumat, în ce constă acest program?

— În rezumat putem să-i spunem: programul ridicării periferiei, în special al noilor cartiere, la înălțimea la care se găsește și centrul orașului. Introducerea apei, luminii electrice, pavajului, canalizării, în cele mai marginase străzi și pe care, toate consiliile comunale și primăriile de până în prezent, le-au promis numai, la intruniri publice și cu ocazia alegerilor, dar, pe cari, odată aleși le-au uitat din scaunul înalt al „Polgar-meșterului”.

A doua problemă mare, va fi creșterea, de școli primare în aceste cartiere, care azi lipsesc complet.

— Credeți că acesta ar fi posibil de realizat?

— Da, o, afirm cu toată convingerea. Cunosce bine bugetul comunei și vă afirm: că, dacă se va suprima risipa și cheltuielile numeroase, făcute pentru lucruri fără importanță, ar fi fonduri suficiente pentru aceste lucrări. Am arătat în consiliul comunal de acum 2 ani, prin critica ce am făcut bugetului propus de dl Gelu Egri, că acel buget reprezenta o risipă fără de margini. Critica, mea fondată, n'a putut influența pe fostul primar, în bine, n'a voit să facă economii, ci pentru a mă înălțura dela discuția bugetului, a înscenat îndepărtarea mea din consiliu, în timpul dezbaterii bugetului.

nesc” pe care-l conduceți la aceste alegeri.

— Față de pretențiunile obraz-nice și inadmisibile ale grupărilor minoritare, pentru a putea intra o conducere în gospodăria comunală, conformă atât cu nevoile de dezvoltare ale municipiului, cât și cu interesele naționale ale statului român și ale populației noastre, este nevoie ca politica de partid să fie complet scoasă dintre zidurile primăriei. Conducătorii partidului politic nu trebuie să se amestece în gospodăria comunală, ci să lase cetățenilor această grijă, urmărind doar un singur ideal: ca în conducerea primăriei să se dea elementului românesc o dreaptă și naturală majoritate.

„Blocul cetățenesc” al cărui președinte am onoare să fiu, este format atât din minoritarii cari și din români, luai din toate straturile sociale și producătoare ale orașului.

Din 32 consilieri „Blocul cetățenesc” are 17 români și am satisfacția sufletească să o declar că la întocmirea listei de candidare nici unul dintre minoritarii „Blocului cetățenesc” nu a ridicat pretențiuni, ci, toți au recunoscut că este firesc ca în Statul român, majoritatea conducătorilor unui oraș să fie formată din români.

Într-o impresionantă solidaritate, români, evrei, maghiari, intelectuali, muncitori, comercianți, plugarii și industriași, cari formează „Blocul cetățenesc”, am ridicat un nou steag de luptă, pentru a lupta la aceste alegeri contra coaliției tuturor lacomilor de partid și tuturor grupărilor minoritare.

Pornim la luptă cu încrederea în conștiința și bunul simț atât al românilor cât și al populației minoritare din Oradea.

„Blocul cetățenesc” format de aproape 7 luni — ori care ar fi rezultatele acestei prime încercări, își va continua activitatea și am siguranța că nu este departe ziua, când biruința adevărată va fi de partea acestei cinstite inițiative cetățenești.

— Ce, credeți despre impozitele și taxele comunale?

— Aci ar fi multe de spus. Mai întâi impozitele de azi, sunt pe de o parte nedrepte, iar, pe de alta, atât de mari, încât, nu le mai pot plăti cetățenii. Primăria va da faliment. Actualul consiliu, condus în realitate de dl Soos István, voiește să echilibreze bugetul orașului printr-o nouă mărire de impozite. Blocul este categoric, nu numai contra mării impozitelor, dar are în programul său de a revizui bugetul, a înlătura risipa și prin aceasta să micșoreze impozitele. Apoi, să revizuiască impunerile tuturor cetățenilor, punându-le pe bază de dreptate și egale la fiecare, față de mijloacele de câștig. Azi, aceste impozite apasă pe unii prea mult; iar pe alții prea puțin.

— Ați spus că, consiliul comunal este condus de dl Soos István; cum afirmați așa ceva, când primar este dl dr Aurel Lazăr?

— Domnul Lazăr este numai cu numele. Dnii: Banc Gyuri și Romica Pop sunt ficatori feini, dar nu pot face nimic; sunt moi și n'au experiența conducerii unui oraș. De fapt, conduce primăria dl Soos István și Fried Janos, cari, unul e burocrat, iar cel alt avocat. Dl Lazăr, suferind și atras de politica de partid ca șef de organizație, nu se ocupă de primărie, decât incidental.

Blocul înțelege a conduce gospodăria Orașului, nu dela biuro, ci, ochiul consilierului trebuie să fie peste tot! Pentru asta, trebuie energie, mișcare și pricepere practică; iar nu teorii și per-tractări.

— Cum credeți dvs, că s'ar putea echilibra bugetul orașului Oradea, dacă intenționați micșorarea impozitelor?

— Orașul Oradea are o avere enormă, imobiliară și diferite instituții economice, cum sunt: uzina electrică și conducta apă. Printr'o administrație cinstită și gospodărească, aceste întreprinderi pot aduce un venit mult mai mare ca cel de azi. Aceasta s'ar realiza nu printr'o concesionare, cum intenționează dl dr. Aurel Lazăr și nici printr'o mărire a taxelor comunale pentru electricitate, cum cere dr. Soos, ci prin economii și administrare comercială pricepută; și nu în modul cum sunt conduse azi.

— La ministerul muncii și sănătății se va ține în ziua de 17 lunie a. c. concurs pentru ocuparea postului de medic primar al secțiunii de ochi dela spitalul din localitate. — Condițiile concursului au apărut în „Monitorul Oficial” No. 33, par. 11, din 13. Februarie a. c. putând fi cercetate și la minister.

Noui norme de salarizare a muncitorilor dela CFR.

Direcțiunea generală Cfr. constatând că nu se procedea de absolut uniform cu pontarea și plata orelor de lucru ale mese-rieșilor din depozite, a făcut cunoscut că aceste ore pot fi ordinarul dat, se vor pontă separat, grupate în următoarele trei categorii:

Ore de lucru fără supliment de preț, adică acelea lucrate în zile de lucru între orele 6 și 18, iar sâmbătă între orele 6 și 12.

Ore de lucru cu supliment de 25 la sută asupra costului, adică acelea lucrate în zile de lucru între orele 18 și 6 sau sâmbătă după amiază. Ore de lucru cu supliment de 50 la sută asupra costului, adică acelea lucrate în zile de Duminică sau sâmbătoare.

Totalul orelor din toate cele trei categorii nu vor putea trece peste 260 ore, iar totalul orelor din categoria întâia, nu va putea depăși 191 ore. În nici un caz nu se va trece limita de 260 ore lunar și nu se va fixa altfel, mărul orelor, ce trebuesc plătite. Orelor vor fi astfel calculate: 191 ore fără spor la preț, 50 ore cu spor de 50 la sută.

Duminea și sâmbătorile nu va fi chemat la lucru mai mult ca o treime din personal; deasemenea noaptea sau sâmbătă după amiază, fără aprobarea inspecției de tracțiune, care va stabili necesitatea lucrului suplimentar.

Leslele de pontaj, vor fi exact ținute, iar orice abateri, va fi sancționată.

ȘTIRI ȘI FAPTE

Consiliul directorial al Băncii Naționale, a ținut Duminică o ședință, convocată de urgență.

Consiliul s'a ocupat de rapoartele soșite din provincie și a decis măsurile necesare pentru a se putea da sprijinul eficient al Băncii Naționale, în cazul când conjunctura financiară locală ar impune un atare sprijin.

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară, prin care le face cunoscut, în conformitate cu înaltul Decret Regal Nr. 709 din 28 Februarie 1930, că începând cu data de 5 Martie 1930, taxa vamală de export la mei este de lei 2800 de vagon.

Suntem informați că nouele legiuri militare nu vor înflăcăra difuzivității la Senat deoarece d-ni generali, senatori de drept, au fost consultați asupra tuturor proiectelor.

Direcțiunea generală a căilor ferate a luat dispozițiunea ca recruii să călătorească dela cercurile de recrutare la corpurile de trupă, unde au fost repartizați pe baza foilor de drum emise pentru ori și ce număr de recrui și chiar și pentru unul singur. În același mod vor călători și recruii neșpuși la încorporare, cari vor fi prinși și trimiși sub escortă la corpurile lor, în tot cursul anului.

Transporturile de armament și echipament, cari nu completează un vagon și se expediază dedu cu trenurile la circulație, se vor expedia cu foi de drum, cu 75 la sută reducere din tariful respectiv — cu taxe creditate în contul ministerului de finanțe.

Ministerul muncii, pune în vedere tuturor că orice cerere, fie personală, fie de serviciu, privitoare la direcția sănătății și direcția ocrotirilor sociale trebuie înaintată numai pe cale eratică, adică prin d-nii inspecții generali sanitari, șefi ai serviciilor acestui minister, pe lângă direcțiile ministeriale locale.

Deasemenea și particularii vor adresa cererile lor, prin direcțiile ministeriale.

Cererile înaintate direct la minister, nu vor fi luate în considerare.

Primul următorul comunicat: „Alarma care s'a manifestat de câteva zile pe piața financiară a Bucureștilor și pe alte câteva piețe din țară, care pare a fi fost provocată și întreținută de dușmani ai ordinii, începe să se potolească.”

„Banca Națională a intervenit la timp în toate părțile ca să dea joace planurile urmărite și va sprijini cu puternicele sale mijloace acțiunea de apărare a instituțiilor noastre bancare.

„Banca Națională dă statul tuturor să fie liniștiți și să aibă încredere că nimic nu va putea fi sdrcunat.”

Direcțiunea generală a căilor ferate a luat dispozițiunea ca întregul personal activ al căilor ferate, pensionarii provenienți din funcționarii activi c. f. r., precum și membrii lor de familie — soție și copii minori — să poată călători pe c. f. r. cu 75 la sută reducere pe baza carnetelor de identitate, formulare nou sau vechi, deci fără a li se reține cupoanele de călătorie, pentru biletele solicitate cu reducere.

Această dispozițiune este valabilă până la 31 Martie, urmând ca dela 1 Aprilie întregul personal să pozeze, nouele carne de identitate.

La ministerul muncii și sănătății se va ține în ziua de 17 lunie a. c. concurs pentru ocuparea postului de medic primar al secțiunii de ochi dela spitalul din localitate. — Condițiile concursului au apărut în „Monitorul Oficial” No. 33, par. 11, din 13. Februarie a. c. putând fi cercetate și la minister.

Ministerul instrucțiunii a făcut cunoscut tuturor direcțiilor de școli, că atât cererile cât și rapoartele cari urmează a fi înaintate direct ministerului să fie trimise pe cale oficială.

Toate cele cereri și rapoarte cari vor sosi la minister pe altă cale decât pe cea oficială, vor alege pedeșirea direcțiunii școlilor dela care emană.

Zilele acestea ministerul instrucțiunii va fixa centrele unde învățătorii urmează să depună examenul de definitivare, care va avea loc în cursul lunii Aprilie.

Serviciul educației agricole din ministerul de agricultură a acordat 4 burse în st. înaltate pe anul 1930 pentru următoarele specializări: entomologie, studii solurilor, științe agricole și studii de biologie și piscicultură. Primele trei burse sunt pentru Germania, iar ultima la Viena.

Intrucât toate chestiunile de învâlmânt privilegiate la transferări, detșări, suplîniri, cedii, ordonanțări, etc., au fost trecute în atribuțiile școlare dela direcțiile regionale, ministerul instrucțiunii face cunoscut că orice fel de cereri în legătură cu chestiunile de mai sus, adresate administrației centrale a ministerului, nu vor fi luate în considerare.

Regiile autonome de stat R. M. S., P. T. T., N. F. R., S. M. R., etc. au înaintat separat memoriile regiilor autonome c. f. r., arătând tratamentul la care au fost supuși funcționarii acestor administrații publice, cărora li s'au suprimat de la 1 Ian. 1930 dreptul de a călători pe drumul de fer cu reducere de 50%, cum s'a acordat celorlalți funcționarii publici.

Din această cauză, slujbașii regiilor autonome citate, sunt profund nemulțumiți, suprimându-le drepturile pe cari le-au avut totdeauna.

Pe de altă parte, direcția exploatarei c. f. r. a constatat că, în urma acestor dispoziții, traficul de călători a scăzut simțitor.

În consecință, se speră că se va ajunge la o soluție împăcătoare, căutându-se forma sub care s'ar putea acorda din nou reducerile suprimate.

Direcțiunea generală c. f. r. a propus să se întocmească tablouri de numărul funcționarilor regiilor autonome, cari ar vârșă căilor ferate o sumă globală, în raport cu numărul slujbașilor, pe baza căreia să se aprobe reducerile de 50%, pentru un număr fix de călători.

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară, făcându-le cunoscut ca urmare a ordinului circular cu Nr. 27546 din 21. Oct. 1929 și 49274 din 19 Febr. 1930, că importul cartușelor de vânătoare se admite a se face în viitor și prin vâmile Brăila, Galați și Constanța, pe lângă cele indicate în sus zisele ordine circulare.

La ministerul armatei s'a discutat joi chestiunea înaintării și mutării ofițerilor de toate gradele și armele.

Comitetul inspecțiilor armatei a dispus normele după cari se va proceda la această mare mișcare, cu începerea dela 1 Aprilie a. c.

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară prin care le face cunoscut că s'a constatat că unele vâmi nu percep taxa de consumație la importul de vasele, se va aplica și taxa de consumație dela uleiurile minerale, așa cum se impunea și în trecut.

Pentru transporturile operate fără această taxă, se va alege diferența.

Selecionarea personalului de mișcare C. F. R.

Direcția exploatarei C. F. R. a hotărât ca absolvenții școlilor speciale de mișcare, precum și acei cari au reușit la examenul de înțeleg de mișcare, să facă o practică de cel puțin 6 luni în stațiile importante, spre a se perfecționa în toate serviciile mișcării.

În timpul stagiului, absolvenții vor executa serviciul, sub supravegherea unui bun impiegat de mișcare și numai după ce vor reuși la examenul de practică, vor putea îndeplini serviciul pe propria lor răspundere.

Examenul de liberă practică se va ține la sediul inspecției de mișcare respective, ori de câte ori va fi cazul, sub președinția și răspunderea inspecției conducătoare.

Nu mai candidații reușiți la examen vor putea obține gradul de impiegat de mișcare, cel respinși vor fi obligați să continue practica a încă trei luni, după care vor fi supuși unui nou examen.

Candidații cari nu vor reuși la trei examene de practică, vor fi licențiați din serviciu, neputând fi recuși — sub nici un motiv — în alte servicii ale căilor ferate.

Examenul va consta dintr-o probă practică de telegraf, care va fi eliminatorie și dintr'un examen oral despre instrucțiunea de mișcare, inclusiv graficele de mersul trenurilor; instrucțiunea pentru frânarea și încălcarea trenurilor și instrucțiunea de semnalizare; instrucțiunea pentru serviciul vagonelor; dispozițiunile din regulamentul pentru organizarea și exploatarea căilor ferate și instrucțiunile pentru aprovizionarea stațiilor.

Anularea timbrelor dela dosare

Ministerul de finanțe a trimis o circulară tuturor administrațiilor financiare din țară, prin care le face cunoscut că cu ocazia judecării recursului la înalta Curte de Casație, s'a observat că în cea mai mare parte dintre dosarele primite la înalta Curte, dela instanțele judecătorești din țară — și mai ales dela cele din Ardeal — timbrele mobile, aplicate pe diversele acte de procedură, nu sunt anulate.

Această neanulare de timbre mobile, poate aduce mari pagube fiscale, întru cât legea tribunului actuală în vederea ușurării perceperei timbrului, a admis — prin art. 23 întrebunțarea de timbre mobile până la valoarea de 1.000 lei. Nefiind anulate și chiar în vizi-bil anulate, timbrele mobile pot fi ușor deslupite și întrebunțate din nou.

Este absolut necesar dar, ca în virtutea art. 95 din lege să faceți cercetări la judecătorii și Tribunalele, inspectând dosarele spre a vedea dacă dispozițiunile art. 23 din lege în privința anulării timbrelor sunt satisfăcute. Ne veți fi în curent cu rezultatul cercetărilor.

Divizia 17-a INF. Serviciul Intendenței.

Publicațiune